

Broj: 197/31

Datum: 03.08.2021. godine

Uprava za ugljovodonike, postupajući po zahtjevu za slobodan pristup informacijama NVO Mreža za afirmaciju nevladinog sektora (Mans) iz Podgorice, na osnovu čl. 18 st. 1 i čl. 106 st. 1 tač. 1 Zakona o upravnom postupku ("Sl. list CG", br. 56 /14, 20/15, 40/16, 37/17), čl. 14 st. 1 tač. 5 i 6, čl. 27, čl. 29 st. 1 tač. 3 i čl. 30 st. 1 i 5 Zakona o slobodnom pristupu informacijama ("Službeni list CG", br. 44/12, 30/17), a u vezi sa čl. 25 st. 1 tač. 13a i čl. 58 Zakona o istraživanju i proizvodnji ugljovodonika ("Službeni list Crne Gore", br. 41/10, 40/11, 62/2013), članom 35.2 ugovora o koncesiji za proizvodnju ugljovodonika i čl. 2 Uredbe o naknadi troškova u postupku za pristup informacijama ("Službeni list Crne Gore", br. 66/16), donosi

RJEŠENJE

1. Djelimično se usvaja zahtjev NVO Mreža za afirmaciju nevladinog sektora (Mans) iz Podgorice, za slobodan pristup informacija za dostavljanje podataka "svih kopija studija u vezi istraživanja nafte i gasa u podmorju Crne Gore od 2000. godine do danas", u dijelu dostavljanja kopija studija za period od 2000.godine do 31.12. 2015.godine.
2. Odbija se zahtjev NVO Mreža za afirmaciju nevladinog sektora (Mans) iz Podgorice, za slobodan pristup informacija za dostavljanje podataka "svih kopija studija u vezi istraživanja nafte i gasa u podmorju Crne Gore od 2000. godine do danas", u dijelu dostavljanja kopija studija za period od 2016. godine do datuma podnošenja zahtjeva za slobodan pristup informacijama.
3. Pristup informacijama iz tačke 1. ovog rješenja ostvariće se dostavom kopije informacija, na adresu podnosioca zahtjeva, a nakon dostavljanja dokaza o uplati troškova postupka.
4. Troškovi postupka određuju se u iznosu od 15,40€, koje je Mreža za afirmaciju nevladinog sektora (MANS) iz Podgorice dužna uplatiti u korist Budžeta Crne Gore, na žiro račun broj: 907-0000000083001-19 i o tome dostaviti odgovarajući dokaz ovom organu.

OBRAZLOŽENJE

Ministarstvo kapitalnih investicija je 05.07.2021.godine prosljedilo na dalje postupanje Upravi za ugljovodonike zahtjev za slobodan pristup informacijama NVO Mreža za afirmaciju nevladinog sektora (Mans) iz Podgorice, broj 134296 od 28.04.2021.godine, za dostavljanje "svih kopija studija u vezi istraživanja nafte i gasa u podmorju Crne Gore od 2000. godine do danas".

Članom 18 stav 1 Zakona o upravnom postupku ("Sl. list CG", br. 56 /14, 20/15, 40/16, 37/17) je propisano da o pravu, obavezi ili pravnom interesu stranke u upravnoj stvari javnopravni organ odlučuje rješenjem, dok je članom 106 stav 1 tačka 1 citiranog zakona propisano da javnopravni

organ može u skraćenom upravnom postupku riješiti upravnu stvar ako se činjenično stanje može utvrditi na osnovu podataka iz službenih evidencija. Članom 27 Zakona o slobodnom pristupu informacijama ("Službeni list CG", br. 44/12, 30/17) je propisano da organ vlasti rješava o zahtjevu za pristup informaciji po pravilima opšteg upravnog postupka, bez sprovođenja usmene rasprave, ako ovim zakonom nije drukčije određeno. Dalje, članom 29 stav 1 tačka 3 Zakona o slobodnom pristupu informacijama je propisano da će organ vlasti odbiti zahtjev za pristup informaciji ako postoji razlog iz člana 14 ovog zakona za ograničavanje pristupa traženoj informaciji, dok je članom 14 stav 1 tač. 5 i 6 citiranog Zakona propisano da organ vlasti može ograničiti pristup informaciji ili dijelu informacije, ako je to u interesu zaštite trgovinskih i drugih ekonomskih interesa od objavljivanja podataka koji se odnose na zaštitu konkurencije, odnosno ako je informacija poslovna ili poreska tajna u skladu sa zakonom. Članom 30 st. 1 i 5 citiranog zakona je propisano da o zahtjevu za pristup informaciji ili ponovnu upotrebu informacija organ vlasti odlučuje rješenjem, kojim dozvoljava pristup traženoj informaciji, odnosno ponovnu upotrebu informacija ili njenom dijelu ili zahtjev odbija, kao i da rješenje kojim se odbija zahtjev za pristup informaciji, odnosno ponovnu upotrebu informacija sadrži detaljno obrazloženje razloga zbog kojih se ne dozvoljava pristup traženoj informaciji, odnosno ponovna upotreba informacija.

S tim u vezi, u ispitnom postupku ovaj organ je utvrdio da raspolaže sa podacima "kopijama studija u vezi istraživanja nafte i gasa u podmorju Crne Gore od 2000. godine do danas".

Postupajući shodno predmetnom zahtjevu, ovaj organ je djelimično uvažio zahtjev NVO Mreža za afirmaciju nevladinog sektora (Mans) iz Podgorice, za slobodan pristup informacija za dostavljanje podataka "kopija svih studija u vezi istraživanja nafte i gasa u podmorju Crne Gore od 2000. godine do danas", u dijelu dostavljanja kopija studija za period od 2000.godine do 31.12.2015.godine. Naime, predmetne studije kojima se dozvoljava pristup su sačinjene u skladu sa ugovorom o koncesiji zaključenim sa AD Jugopetrol Podgorica, koji više nije na snazi, tako da je ovaj organ odlučio kao u tački 1 dispozitiva rješenja.

Nadalje, postupajući shodno predmetnom zahtjevu za slobodan pristup informacijama ovaj organ je utvrdio da je Država Crna Gora zaključila dva ugovora o koncesiji za proizvodnju ugljovodonika u podmorju Crne Gore, koji su na snazi, i to:

1. Ugovor o koncesiji za proizvodnju ugljovodonika za blokove 4118-4; 4118-5; 4118-9; 4118-10, koji je 14. septembra 2016. godine zaključen sa kompanijama Eni Montenegro BV, Holandija i Novatek Montenegro, BV Holandija.
2. Ugovor o koncesiji za proizvodnju ugljovodonika u podmorju Crne Gore za blokove 4219-26 i 4218-30, koji je 15. marta 2017. godine zaključen sa kompanijom Energean Montenegro Limited, Kipar.

Predmetni ugovori su zaključeni, sprovode se i tumače u skladu sa Zakonom o istraživanju i proizvodnji ugljovodonika ("Službeni list Crne Gore", br. 41/10, 40/11, 62/2013), kojim se uređuju uslovi, način i postupak istraživanja i proizvodnje ugljovodonika, kao i druga pitanja od značaja za istraživanje i proizvodnju nafte i gasa.

Članom 9.2 b) zaključenih ugovora o koncesiji je propisano da su koncesionari u toku prvog perioda istraživanja dužni da izrade puni komplet geofizičkih i geoloških studija, koji se sastoji od gravimetrijske/magnetne studije zajedno sa strukturnim tumačenjem, studijom strukture, sedimentološkom studijom, studijom brzine i dubinske konverzije, geohemijskom studijom, studijom naftnog sistema – 3D modeliranjem bazena, AVO studijom, studijom pornog pritiska radi postizanja efikasnosti gornjeg izolatornog sloja. S tim u vezi, ovaj organ je utvrdio da su kopije studija u vezi istraživanja nafte i gasa u podmorju Crne Gore za period od 2016. godine do dana podnošenja zahtjeva za slobodan pristup informacijama, geofizičke i geološke studije iz člana 9.2 b) ugovora o koncesiji, sa kojima ovaj organ raspolaže.

Dalje, članom 2.2 zaključenih ugovora o koncesiji ("Definicije") je propisano da izraz "podaci" znači svaki materijal, uzorke ili informacije koji se odnose na upstream aktivnosti a koji su prikupljeni ili pribavljeni na način i u formi tako da se mogu snimati, pohranjivati, prenositi ili obrađivati, dok je članom 6 tačka 20 Zakona o istraživanju i proizvodnji ugljovodonika ("Značenje izraza") propisano da izraz "upstream" predstavlja operacije koje se odnose na vađenje ugljovodonika iz ležišta i izgradnju ili korišćenje postrojenja za potrebe proizvodnje i isporuke nafte i gasa, uključujući istraživanje, bušenje bušotina, proizvodnju, transport i korišćenje nafte i gasa za potrebe proizvodnje. Shodno prethodno citiranim odredbama zakona i ugovora o koncesiji, ovaj organ je utvrdio da geološke i geofizičke studije iz člana 9.2 b) ugovora o koncesiji, koje su predmet zahtjeva za slobodan pristup informacijama, predstavljaju "podatke" u skladu sa članom 2 zaključenih ugovora o koncesiji, jer su predmetne studije proizvod upstream aktivnosti seizmičkog istraživanja ugljovodonika izvršenih na osnovu ugovora o koncesiji i prikupljene su na način i u formi tako da se mogu snimati, pohranjivati, prenositi ili obrađivati.

Nadalje, članom 25 stav 1 tačka 13a Zakona o istraživanju i proizvodnji ugljovodonika je propisano da ugovor o koncesiji za proizvodnju ugljovodonika naročito sadrži način postupanja sa povjerljivim informacijama, te je posledično tome članom 35.2 oba ugovora o koncesiji ("Podnošenje podataka i povjerljivost"), propisano da su ugovorne strane dužne da čuvaju poverljivost svih podataka, analiza, tumačenja i rezultata koji se prikupe, pripreme ili pribave u toku vršenja *upstream* aktivnosti u skladu sa ovim PCC-jem (ugovorom o koncesiji za proizvodnju), do isteka ovog PCC-a (ugovor o koncesiji za proizvodnju) ili u obimu koji je propisan mjerodavnim crnogorskim pravom.

Imajući u vidu gore navedeno, u skladu sa članom 25 stav 1 tačka 13a Zakona o istraživanju i proizvodnji ugljovodonika i članom 35.2 zaključenih ugovora o koncesiji, ovaj organ je utvrdio da geofizičke i geološke studije iz člana 9.2 b) ugovora o koncesiji, a koje su predmet zahtjeva za slobodan pristup informacijama, predstavljaju povjerljive podatke. Postupajući u skladu sa članom 14 stav 1 tačka 6 Zakona o slobodnom pristupu informacijama, ovaj organ je dužan odbiti zahtjev za slobodan pristup informacijama u dijelu dostavljanja kopija studija za period od 2016.godine do datuma podnošenja zahtjeva za slobodan pristup informacijama, jer predmetne geofizičke i geološke studije iz člana 9.2 b) ugovora o koncesiji predstavljaju poslovnu tajnu koncesionara u

skladu sa zakonom i predmetnim ugovorima o koncesiji.

Takođe, uvidom u javne registre i javne evidencije o osnivanju i poslovanju za sva tri koncesionara (Eni Montenegro BV, Novatek Montenegro BV i Energean Montenegro Ltd), ovaj organ je utvrdio da su koncesionari zavisna društva privrednih društava Eni Spa, Italija, PAO Novatek, Ruska Federacija, Energean, Velika Britanija, za koja je takođe, uvidom u javne registre i evidencije, utvrđeno da se kotiraju na međunarodnim berzama hartija od vrijednosti, i to: Eni Spa na Milanskoj i Njujorškoj berzi hartija od vrijednosti; PAO Novatek na Moskovskoj i Londonskoj berzi hartija od vrijednosti; i Energean na Londonskoj i Tel-Avivskoj berzi hartija od vrijednosti. Predmetna privredna društva, koja takođe posluju u oblasti istraživanja i proizvodnje ugljovodonika, u skladu sa pravilima poslovanja predmetnih berzi hartija od vrijednosti, međunarodnim pravilima i standardima industrije nafte i gasa i finansijskog računovodstva, dostavljaju berzama hartija od vrijednosti i izvještaje o stanju svojih dokazanih rezervi ugljovodonika, pri čemu se radi o konsolidovanih izvještajima koji obuhvataju podatke o rezervama ugljovodonika i za sva povezana lica ovih privrednih društava. Izvještaji o predmetnim dokazanim rezervama se objelodanjuju u javno dostupnim godišnjim izvještajima o poslovanju ovih privrednih društava, koji su dostupni i na internet stranicama ovih privrednih društava, i u odnosu na količine predmetnih dokazanih rezervi ugljovodonika, između ostalog, zavisi i vrijednost hartija od vrijednosti (akcija) navedenih privrednih društava na berzi. S tim u vezi, geofizičke i geološke studije iz člana 9.2 b) ugovora o koncesiji, koje su predmet zahtjeva za slobodan pristup informacijama, su izrađene u cilju utvrđivanja perspektivnosti površina obuhvaćenih ugovorima o koncesiji za pronalazak potencijalnih komercijalnih rezervi ugljovodonika i kao takve sadrže podatke o: geološkim, geofizičkim, geohemijskim i drugim interpretacijama podataka dobijenih seizmičkim istraživanjima ugljovodonika, identifikaciji geoloških struktura, sastava, građe, razvoja i anomalija zemljine kore, analizama pritisaka, predviđanjima i procjenama vjerovatnoće pronalaska budućih potencijalnih nalazišta i komercijalnih rezervi ugljovodonika, predviđanjima i procjenama potencijalnih komercijalnih rezervi ugljovodonika, itd. Objelodanjivanjem predmetnih studija podnosilac zahtjeva će doći do prethodno navedenih informacija, čime će steći i povjerljiva saznanja o mogućnostima pronalaska komercijalnih rezervi ugljovodonika i poslednično tome i povjerljiva saznanja o budućem stanju dokazanih rezervi ugljovodonika koncesionara i s njima povezanih privrednih društava. Time bi podnosilac zahtjeva takođe stekao i povjerljiva saznanja o budućim kretanjima vrijednosti hartija od vrijednosti (akcija) koncesionara, tj. njihovih povezanih društava, na gore navedenim berzama hartija od vrijednosti, jer na vrijednost predmetnih akcija, između ostalog, utiče i stanje rezervi ugljovodonika. Dakle, ovaj organ je utvrdio da bi predmetnim objelodanjivanjem podataka došlo do ugrožavanja trgovinskih i drugih ekonomskih interesa koncesionara i njihovih povezanih društava, jer bi objelodanjivanjem podataka koncesionari i njihova povezana društva bila dovedena u podređeni konkurentski položaj u odnosu na druge privredna društva iz iste industrije koja se takođe kotiraju na predmetnim berzama hartija od vrijednosti i čiji podaci iste prirode nijesu javno objelodanjeni, dok bi podnosilac zahtjeva - NVO Mreža za afirmaciju nevladinog sektora (Mans) iz Podgorice, stekla povlašćeni položaj u odnosu na

druga lica koja trguju predmetnim hartijama od vrijednosti na berzi, jer da bi raspolagali sa povjerljivim informacijama od kojih zavisi buduća vrijednost hartija od vrijednosti (akcija) na berzi. S tim u vezi, postupajući i u skladu sa članom 14 stav 1 tačka 5 Zakona o slobodnom pristupu informacijama, ovaj organ je takođe dužan odbiti zahtjev za slobodan pristup informacijama u dijelu dostavljanja kopija studija za period 2016.godine do datuma podnošenja zahtjeva za slobodan pristup informacijama, iz razloga zaštite trgovinskih i drugih ekonomskih interesa od objavljivanja podataka koji se odnose na zaštitu konkurencije.

Prije odlučivanja u skladu sa tačkom 2. ovog rješenja, ovaj organ je u skladu sa članom 16 stav 1 Zakona o slobodnom pristupu informacija sproveo Test štetnosti, broj 197/31-1 od 03.08.2021.godine, kojim je utvrđeno da bi objavljivanje predmetne informacije predstavljalo kršenje pozitivnih propisa i ugovornih obaveza od strane ovog državnog organa, čime bi se ugrozila ekonomska politika Crne Gore, tj. nastala bi ekonomska šteta po Državu Crnu Goru. Naime, objelodanjivanjem predmetnih podataka ovaj organ bi prekršio član 35.2 zaključenih ugovora o koncesiji, a u vezi sa članom 25 stav 1 tačka 13a Zakona o istraživanju i proizvodnji ugljovodonika, čime bi takođe došlo i do kršenja odredbi člana 58 Zakona o istraživanju i proizvodnji ugljovodonika, kojim je propisano da je Uprava za ugljovodonike dužna da obezbijedi trajno čuvanje preuzete dokumentacije i podataka o istraživanju ugljovodonika, na način i pod uslovima kojima se obezbjeđuje njihova zaštita od neovlašćenog korišćenja. Takođe, ovaj organ bi prekršio i odredbe čl. 14 stav 1 tač. 5 i 6 Zakon o slobodnom pristupu informacijama, jer ne bi ograničio pristup predmetnih informacijama, iako su se zato ispunili svi zakonski uslovi. Kršenjem predmetnih zakonskih i ugovornih obaveza o Država Crna Gora bi pretrpjela ekonomsku štetu, jer bi bila izložena osnovanim tužbenim zahtjevima koncesionara, koji bi se sprovodili u skladu sa članom 37 ugovora o koncesiji ("Arbitraža"), pred međunarodnom arbitražom u skladu sa Pravilima arbitraže Komisije Ujedinjenih nacija za međunarodno trgovinsko pravo, pri čemu bi se naknada štete koncesionarima, između ostalog, odnosila na naknadu štete vrijednosti izrade predmetnih geoloških i geofizičkih studija, naknadu štete usled negativnih uticaja objelodanjenih informacija na poslovanje koncesionara i povezanih društava koncesionara i naknadnu štete usled odštetnih zahtjeva berzi hartija od vrijednosti prema povezanim licima koncesionara iz razloga nepoštovanja pravila poslovanja ovih berzi i poremećaja na tržištu hartija od vrijednosti, a budući da do kršenja predmetnih pravila nije došlo krivicom koncesionara i povezanih lica koncesionara, već krivicom Države Crne Gore. Pored navedenog, Država Crna Gora bi pretrpjela ekonomsku štetu i usled snošenja sopstvenih i troškova koncesionara koji su nastalih u arbitražnom postupku (troškovi rada Tribunala, zastupnika stranaka, vještaka, itd.).

Dalje, u ispitnom postupku je utvrđeno da se predmetne geološke i geofizičke studije iz člana 9.2 b) ugovora o koncesiji, sastoje od gravimetrijske/magnetne studije zajedno sa strukturnim tumačenjem, studijom strukture, sedimentološkom studijom, studijom brzine i dubinske konverzije, geohemijskom studijom, studijom naftnog sistema – 3D modeliranjem bazena, AVO studijom, studijom pornog pritiska radi postizanja efikasnosti gornjeg izolatornog sloja. Predmetne studije su izrađene primjenom geoloških i geofizičkih naučnih saznanja i metoda, tehničko-

tehnoloških rješenja i standarda industrije i sadrže isključivo podatke iz oblasti geonauka, odnosno po svojoj prirodi, sadržaju i u skladu sa stvarnim činjeničnim stanjem, ne sadrže bilo kakve podatke koji mogu, u skladu sa članom 17 Zakona o slobodnom pristupu informacijama, ukazivati na korupciju; nepoštovanje propisa; nezakonito korišćenje javnih sredstava ili zloupotrebu ovlašćenja u vršenju javne funkcije; sumnju da je izvršeno krivično djelo ili postojanje razloga za pobijanje sudske odluke; nezakonito dobijanje ili trošenje sredstava iz javnih prihoda; ugrožavanje javne bezbjednosti; ugrožavanje života; ugrožavanje javnog zdravlja; ugrožavanje životne sredine.

Takođe, prilikom razmatranja predmetnog zahtjeva za slobodan pristup informacijama, u skladu sa odredbama člana 2 Zakona o slobodnom pristupu informacijama, ovaj organ je uzeo u obzir i komparativne međunarodne primjere objelodanjivanja geoloških i geofizičkih podataka (studija) o istraživanju ugljovodonika. S tim u vezi, ovaj organ je utvrdio da je:

- članom 29 stav stav 1 alineja 11 Zakona o istraživanju i proizvodnji ugljikovodika Republike Hrvatske (Narodne novine, br 52/18, 52/19, 30/21), propisano da ugovor o koncesiji za istraživanje i eksploataciju ugljovodonika obavezno sadrže i obvezu čuvanja tajnosti podataka o kojima Vlada Republike Hrvatske i investitor (koncesionar) steknu saznanja prilikom izvođenja naftno-rudarskih radova tokom trajanja dozvole i ugovora o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika;
- odeljkom 85 Propisa Kraljevine Norveške u vezi sa Zakonom o naftnim aktivnostima (eng. "*Regulation relating to Act relating to petroleum activities*"), propisana obaveza čuvanja povjerljivosti geoloških, geofizičkih podataka i drugih podataka, pri čemu rok trajanja povjerljivosti podatke iznosi od dvije do 20 godina, u zavisnosti od prirode podataka;
- Poglavljem 6 Zakona o energetici Velike Britanije (eng. "*Energy Act*") je propisana zabrana objavljivanja podataka dobijenih u postupku istraživanja i proizvodnje ugljovodonika od strane državnih organa ili imalaca tih podataka, osim u slučajevima propisanim ovim zakonom, dok je Uputstvom o objelodanjivanju informacija i uzoraka (tabela br. 14) (eng. "*Reporting and Disclosure of Information and Samples Guidance*"), propisani periodi povjerljivosti geoloških, geofizičkih i drugih podataka u trajanju od dvije do 15 godina, u zavisnosti od prirode podataka;
- čl. 115 do 118 Uredbe o rudarstvu Kraljevine Holandije (eng. "*Mining Decree of the Netherlands*"), propisana obaveza čuvanja povjerljivosti geoloških, geofizičkih i drugih podataka u vezi sa istraživanjem i proizvodnjom ugljovodonika, u trajanju od pet do deset godina, u zavisnosti od prirode podataka.

U skladu sa članom 2 Uredbe o naknadi troškova u postupku za pristup informacijama ("Službeni list Crne Gore", br. 066/16 od 20.10.2016), podnosilac zahtjeva je dužan uplatiti u korist budžeta Crne Gore iznos od 15,40€ na ime troškova fotokopiranja podataka, o čemu je podnosilac zahtjeva dužan dostaviti dokaz ovom organu.

Na osnovu gore iznešenog odlučeno je kao u dispozitivu rješenja.

Pravna pouka: Protiv ovog rješenja može se izjaviti žalba Agenciji za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama u roku od 15 dana od dana prijema rješenja, neposredno ili preko ovog organa. Žalba se podnosi u dva primjerka.

Dostavljeno:

- NVO Mans

